

Motion till riksdagen 2021/22:964

av Denis Begic (S)

En trygg äldreomsorg med ett boende för alla steg i livet och för ett bra åldrande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur boendeanpassningsbidrag och biståndsbedömda trygghetsboenden har bidragit till att fler boenden blivit trygga och tillgängliga och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I åldrandets alla skeenden ska man ha rätt till ett tryggt och tillgängligt boende. Det är viktigt både för att kunna skjuta upp tyngre vårdbehov och för att kunna ge en vård och omsorg som är bättre anpassad efter dagens förutsättningar. I dag har vi ett för stort glapp mellan den äldres egen bostad och de särskilda boendena, vårdboenden. Det skapar otrygghet och får också till följd att många äldre behöver en mer avancerad vård och omsorg tidigare än vad som skulle behöva vara fallet om det fanns mer differentierade boendeformer.

Ett första initialt hinder som tvingar många äldre att flytta från sina hem till olika former av biståndsprovade boendeformer eller som skyndar på behovet av omfattande service- och omvårdnadsinsatser är lagstiftningen för boendeanpassningsbidrag. Lagen begränsar kommuners möjligheter att bevilja mer generösa boendeanpassningar samtidigt som kommunerna själva gör relativt strikta tolkningar av rätten till ekonomiskt stöd för boendeanpassningar. Ett generösare stöd för boendeanpassningar gör att fler kan bo kvar hemma längre och både möjliggör ett självständigt liv längre upp i åldrarna och minskar andelen äldre i behov av särskilt boende.

För de som inte längre vill bo kvar hemma på grund av till exempel upplevd otrygghet och ofrivillig ensamhet finns idag möjligheten att utan ett biståndsbeslut i botten flytta in på ett så kallat trygghetsboende. Detta kan vara bostadsrätter eller hyresrätter med den gemensamma nämnaren att det finns en gemensamhetslokal att tillgå för olika sociala aktiviteter. Sedan tidigare finns ett statligt investeringsstöd

kopplat till trygghetsbostäder som ska stimulera byggföretag att låta upplåta sådana typer av bostäder riktade mot äldre. Byggandet har dock inte skett i den utsträckning som varit avsedd, vilket tyder på att stimulanserna är för begränsade.

Regeringen har även instiftat en ny lag på området som syftar till att möjliggöra för kommuner att inrätta det som kallas för biståndsbedömda trygghetsboenden – ett biståndsprövat tillgänglighetsanpassat boende med möjlighet till social samvaro men som inte kräver vård- och omsorgsinsatser dygnet runt. Få kommuner har dock valt att tillämpa lagstiftningen då man bland annat sett risker med att inte kunna uppföra tillräckligt många biståndsbedömda trygghetsboenden och i förlängningen riskera stora vitesbelopp för att beslut inte kan verkställas i tid. Både trygghetsbostäder och andra boendeformer skulle dock vara viktiga tillskott för att kunna skapa en tryggare tillvaro för många äldre och samtidigt möjliggöra att tyngre vårdbehov kan skjutas upp.

Denis Begic (S)